

İnsanın nihayetsiz aciz, fakir, muhtaç yaratılmasının hikmetleri nelerdir?

İnsanın fakirliği, zerreden güneşe kadar nihayetsiz ihtiyaçlara müptela ve kâinatta her şeye muhtaç olarak yaratılmışmış olmasıdır. İnsan hayatının devamı kâinatın bütün çarklarının işlemesiyle mümkündür.

İnsan sonsuz fakirliği ve ebede uzanan arzularıyla her varlığın ihtiyaçlarını gören, arzularını yerine getiren ve Ganiy-yi Mutlak olan Allah'a iman ve tevekkül eder.

Bir varlık ne kadar çok esmâya, ne kadar ileri derecede mazhar ise, kıymeti ve şerefi de o kadar ziyade olur. Bu umumî hükümdür.

Ağaçlar taşlardan üstündür. Niçin? Onlarda yarım da olsa bir hayat olduğu için.

Bu hayat; hava, su, gece, gündüz gibi çok şeye muhtaçtır ve bu ihtiyaçlarının görülmesi tahta tecellî etmeyen birtakım isimlerin tecellisiyle olur. Meselâ, Cenâb-ı Hak, taşın imdadına Rezzak ismiyle yetişmiyor; zira taşın rızka ihtiyacı yoktur.

Hayvan da ağaçtan üstündür, çünkü onun görmeye, işitmeye, ..., ihtiyacı vardır. Ve bu ihtiyaçların görülmesiyle onda Basîr ve Semi' gibi birçok esmâ tecellî eder.

En fakir ve en âciz olan insan, yaratılışının icabı olarak bütün esmâ tecellilerine muhtaçtır. İnsan sonsuz acziyle sonsuz bir kudrete; sonsuz ihtiyacıyla da sonsuz bir rahmete ayna olur.

Bu mânâyı zevk edebilen ârif insanlar "fakr" ile fahretmişler.

Kul aczini bildiği nisbette Rabbine sığınır; fakrını bildiği ölçüde O'na dua ve niyazda bulunur.

Acizlik ise; insanın kendi ihtiyaçlarını karşılayamayacak kadar zayıf ve iktidardan mahrum olmasıdır. İnsanın ihtiyaçları bütün kâinatı ihata etmiş ve ebede uzanmış olmasına rağmen, bunlardan en basitini dahi tedarik edemeyecek kadar âcizdir. Bu da onu âcizlikten münezzehe ve kudreti nihayetsiz olan Cenab-ı Hakk'a sığınmaya, O'ndan medet dilemeye götürür.

İşte bu âcizlik ve fakirlik, insanı kulluğa götüren ve Allah'a yaklaştıran iki mühim esastır. Bunu yapan insan, kâmil bir kul ve halife-i zemin olur.

Fitraten nihayetsiz âciz, fakir ve nakis olarak yaratılan insanın, sonsuz kudret sahibi, nihayetsiz zengin ve namütenahi kemal sahibi olan Cenab-ı Hakk'a en

mükemmel bir ayine olur. İşte insanın asıl kıymeti, şeref ve izzeti bu cihetinden dolayıdır.

Bediüzzaman Hazretleri insanın vazifesini şöyle ifade etmektedir.

“Acz ve za’fın, fakr ve ihtiyacın ölçüsüyle kudret-i İlahiye ve gına-yıRabbaniyenderecat-ı tecelliyatını anlamaktır. Nasılki açlığın dereceleri nisbetinde ve ihtiyacın enva’ı miktarınca, taamın lezzeti ve derecatı ve çeşitleri anlaşılır. Onun gibi sen de nihayetsiz aczin ve fakrınla, nihayetsiz kudret ve gına-yıİlahiyenderecatını fehmetmelisin.” (Sözler)

Bir insan acz, fakr ve kusurunu bilmekle kemale erer. Zira şuurlu bir Müslüman’ın asıl ve en mühim vazifesi aczini, fakrını ve noksanlığını bilip Allah’a hakkıyla kul olmaya çalışması, O’na ilticada bulunup, hamd ü sena etmesidir. Zira böyle sonsuz âciz bir varlık, ancak nihayetsiz kuvvet ve kudret sahibi olan Allah’a tevekkül ve dayanmakla teselli ve huzur bulur, musibet ve dertlerden kurtulur.